

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnine pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računajo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

O smrti velikega vladike Jos. J. Strossmayerja.

Zakaj Ti moral si umreti, božanski blagovestnik nam? Ti večno moral bi živeti, na vek nenadomesnik nam! Zakaj ti, neizprosna smrt, slepó od kraja vse pobiraš, in črni svoj mrtvaški prt čez blage vse in zlé razstiraš, — zakaj?!... Zanesi njim ti vsaj, ki treba nam jih vekomaj! Zakaj v temné pogrezaš grobe možé, ki polni so vrlin, kot one, ki so polni zlobe, noben ne diči blag jih čin? Mar hčeš ti vse uničiti, kar svet bi moglo dičiti? Izruj plevél, zatri osat, a pusti rasti sadež zlat, ki zemljo bo pomlajal, pomlajal in prerajal, za rodod rod naslajal. O smrt, pošast ledena ti, kje ti srcé, kje so oči? Oči ti ni, srcá ti ni! Ti slepa si, si vsa koščena, brezčutna, neizprosna žena! Zobe brezmesne nam kažo, vsem rogaš se, vsevničujoč, od rojstva strašna nam grozilka, vsegonobljalka, vseporilka! In tudi zdaj slaviš ponosno zmago slavo, ker strla si božansko glavo, češ, da si jo za vekomaj. A nisi je! — Živi še moč, ki grobna ne pozre je noč: to vzorov svetlih je spomin, ki v narod jih je zasejal, spomin kreposti in vrlin, ki v vek nam bodo vzgled svetál. Njegovi zlati to so čini, ki v čast in rast so domovini; teh ne končaš, zlorada smrt, teh blag spomin ne bo zatrl.

Telo umoriš pač, smrt mu ti, a v delih mož na vek živi. Ko ti pa zadnje bilje stréš, ti, vseporilka, tudi umreš; a On nesmrten, polen slave smrt tvojo gledal bo z višave!
S. Gregorčič.

Vžitnina in dr. Tuma.

Od 1. januarja t. l. naprej se pobira vžitninski državni davek z vsemi tozadevnimi deželni in občinskimi dokladi vred v lastni upravi c. kr. finančnih oblastij.

Da je država sprejela pobiranje vžitnine v lastno režijo, je velepomemben korak, posebno ker se istočasno pobirajo brezplačno, torej brez nikakih režijskih stroškov, tudi deželne in občinske doklade, vsled česar je samo upravnim oblastinjam zagotovljen celi nekršeni faktični dohodek vžitninskih doklad.

Da se spozna bistvo te nove organizacije s posebnim ozirom na korist občin in dežele, je treba pregledati, kako se je ta zadeva razvila.

V preteklih letih se ni pobiral državni davek potom finančnih organov, ampak se je oddalo pobiranje ali pogodbenim potom konvencijskim zadrugam, ali potom zakupa posameznim tvrdkam.

Ker oddaja v zakup je bila le redka izjema, je bil navadni način pobiranja oni pogodbenim potom.

Namen pobiranja vžitnine potom pogodb je bil ta, da se prihranijo režijski stroški pobiranja; in ne bi bilo takemu načinu ničesar ugovarjati, ako bi se vršila oddaja vžitnine resnični konvencijski zadrugi tozadevnih obrtnikov.

Stvar je dobila pa čisto drugo lice, odkar so se ustanovile le navidezne vžitninske zadruge, katerih so privatne vžitninske tvrdke s posebnim postopanjem odvzele pobiranje vžitnine ter izkoriščale jo v lastno korist.

S tem postopanjem, in ker se je, razun redkih slučajev, pobirala tarifna vžitnina od vseh udov dotične zadruge,

so pridobile vžitninske tvrdke lepe dohodke od vžitnine, kateri denar je bil od našega ogromno z davki obteženega ljudstva vplačan v namen, da prihaja v javne blagajne, da se porabi v pospeševanje javnih interesov, ne pa da pride zasebnikom v korist.

Iz tega je razvidno, da, po načinu pobiranja vžitnine, veljavnem do konca leta 1904., so imele javne državne in samoupravne oblasti velikansko škodo.

Radi tega so se tudi naši poslanci, naši narodni-katoliški poslanci, borili z vso silo za to, da se stori konec tem neznosnim in škodljivim razmeram. Borili so se za to, ker so smatrali za svojo sveto dolžnost, da prihranijo deželi, da prihranijo občinam dohodke, kateri jim pritičejo, kateri izvirajo iz žepov težko zadetih davkoplačevalcev; borili so se za te svete pravice našega ljudstva z vsemi močmi v deželnem zboru in odboru, ter so dosegli, da se je škodljivi sistem opustil ter se je uvedla državna lastna režija pri pobiranju vžitnine od 1. januarja t. l. naprej.

„Napredni“ možaki, katerim, kakor pri vsaki drugi priložnosti, je bila tudi tu javna korist in gospodarski napredek našega ljudstva, le deveta briga, so vedno nasprotovali idejam naših poslancev ter so jih kar sramotili na javnih shodih, češ, da se borijo za nepravilno in za ljudstvo nekoristno stvar.

Nam ni znano, kake namene so imeli „napredni“ možaki pri tem svojem postopanju, znano pa je, da vsled novega načina pobiranja vžitnine imajo občine in ima dežela velikansko večje vžitninske dohodke, kateri so se stekali doslej v privatne žepe.

To je napredek, da se javni denar javnim upravam prihrani, ne pa to, da se vsak hip s polnimi usti o napredku govori, ljudskemu blagru pa nasprotuje na nesramen način.

Mislimo, da naše ljudstvo, spozna po tem činu, ako jih ni že spoznalo, one „narodno-napredne“ junake, one vse-mogočne jariste, one načelnike „liberalnega“ razumnštva; upamo, da jih

spozna in jim pokaže hrbet, kedar se pojde za volitev v deželno in v občinska zastopstva, kjer je treba ščititi ne pa tlačiti javni blagor.

Upamo, da se to zgodi, posebno ko naše ljudstvo izve, da odvetniški junaki so ne samo nasprotovali akciji naših deželnih poslancev v deželni zbornici in na javnih shodih, ampak delajo še sedaj na vse načine, da se uniči to, kar se je po naših poslancih s težkim trdom pridobilo.

Tu moramo namreč proglašati neverjetno novico, da velečislani poslanec, načelnik „narodno-napredne“ stranke, najrazumnejši med vsemi velerazumnimi udi „liberalnega“ razumnštva, odvetnik dr. Tuma je sprejel pravno zastopstvo vžitninske tvrdke proti deželni upravi v zadevah vžitnine.

Dr. Tuma, kateri kot poslanec pri vsaki priliki z lepimi besedami priporoča z vso silo izboljšanje učiteljskih plač, akcijo v povzdigo kmetijstva in obrtnije, uravnava hudournikov in rek, zgradbo železniških in cestnih prog, itd. in kateri ve, da za vse to je treba denarnih sredstev, se protivi sedaj kot odvetnik vrli akciji dežele v izboljšanje deželnih in občinskih financ.

Lepe besede poslanca pa seveda ne stanejo niti vinarja, med tem ko pravno zastopstvo vžitninske tvrdke proti deželni upravi, kateri on sam pripada kot „liberalni“ poslanec, pa nese lepih zlatih kronic.

Ali ni to navadna odvetniška, „narodno-napredna“ „botega“!!!

† Strossmayer.

Vsi listi ne-le slovanski, marveč tudi nemški, italijanski, francoski itd. bavili so se te dni v dolgih člankih in poročilih o smrti biskupa Strossmayerja. Sodili so pokojnika vsak s svojega stališča in mu delali tudi krivico, posebno so bili to lažilberalni in židovski listi, a v enem bili so vsi jedini, namreč v tem, da je bil pokojni vladika velikan

PODLISTEK

V znamenju miru.

Povest. Spisal Janko Bratina.

(Dalje.)

Ljudje so tarnali in jokali. Nikdo ni imel kaj jesti in sedaj plačaj desetino.

Matevž s Kaličev je bil sam doma, ko je zvedel to novico. Oženjen ni bil, sestro je še imel, ki je bila nekje z doma. Lačen je bil, da se mu je tema delala pred očmi, ni vedel česa bi se lotil, in obup se je naseljeval v njegovo dušo.

Kradel bi bil, da bi imel kje, a nič ni bilo. Vedel je, da nikdo nič nima...

— Kaj, to je božja pravica — hudičevo delo je to — in dobro mu je delo sedaj, da se je malo stogotil.

— In dalje naj še človek to nosi — jutri pride birič, pobere morda še ta kos obleke, ki je na meni — — —

Omahnul je na klop, pa se zopet dvignil.

— Kaj se boš še dalje trudil tu, končaj se, in konec bo vsemu, mu je šepetalo nekaj, in oči so mu divje začele siliti iz jamic.

Kakor nor je butal potem po sobici sem pa tja, metal obleko raz sebe in grizel cunje, da je škripalo pod zobmi.

Dosegel je hlačni pas...

— Tu imaš orodje, obesi se, dejalo mu je nekaj, in roka je krčevito zgrabila za usnje.

In zopet je vse zavrelo v njem, pene so mu šle skozi usta, ven je hitel na vežo in zamahnil po tleh.

Pol oslabljen, pol lačen je hropel tam na umazani zemlji, cunje si je tlačil v usta, a vstati ni več mogel — — —

Sestra ga je dobila mrtvega na tleh — žrtva je postal pomanjkanja in lakote. —

Drugi dan je bilo pobiranje desetine.

Ljudstvo je prišlo iz hiš, otroci so ležali kakor mrtvi po tleh ali v naročju svojih mater.

Oskrbnikovi hlapci so niso ozirali nato, šli so po hišah in kjer so le kaj izteknili, so odnesli se sabo.

Jok in stok je bil po vasi.

Nikjer nič, vse uničeno in pokončano in še to, kar je kedo imel, je oskrbnik odnesel.

Možje so stali tu s temnimi obrazi, segali so po polenih, da bi odgnali to nemško pijavko, a dobro so vedeli, da bi bilo vse zastoj, da bi tega ne zmogli.

Gospod Anton je tolažil reve, delil je z njimi vsak grizljaj in jih navduševal in osrčeval, naj ne obupajo.

Otroci so se tu pa tam stiskali k njemu, kakor bi iskali tolažbe, kakor bi se čutili varne ob njegovi strani.

Prosil je oskrbnika, naj pusti ljudem to, kar še imajo, naj se usmili bednih otrok, a ta ga je zasmehoval, češ, on ne rabi svetovalcev.

In gospod Anton je stal tu pobit in potr, videl je svoje ovčice v bedi — a ni jim mogel pomagati.

— Kriste, usmili se, klicala je njegova duša.

XIII.

Ste že videli goslarja, ko je napenjal strune? Dobro. Vlekel je in vlekel in vam se je že zdelo, da bo počila, da ne bo več dolgo vzdržala pritiska. Da in počila je, zabrenčala sta dva konca, jeden je morda odletel celo godcu v obraz.

In plaz ste že videli v naših gorah? Še ne. Jaz to vem, kako se to pripravlja. Počasi se vali kepica, a raste in raste, in sneg se kopiči kakor hribovje in tedaj ni več pomoči, vse podere, kamor pride vse uniči, koder se vali ta velikanska teža.

Tam na jugu sem videl reko. Jez je bil napravljen, in vodovje se je nabiralo in stiskalo, valovi so rasli in kipeli, a dolgo se niso več dali uklepati — prodrli, so in jez se je sesul po strugi pred deročo vodo.

Tako je bilo tudi pri nas.

Gorjan je trpel in molčal, dolgo je nosil ta hud pritisk, a sedaj se je hotel tega otresti, sila je prišla do vrhunca.

Luknjičar je bil prvi, ki je to stuhtal.

— Kovač, dejal je sosedu, to ne gre več, mi moramo začeti, moramo. Vsaka stvar gre do svoje meje.

— Stric, jaz sem tudi že mislil.... Vidite, ljudstvo strada, in na pristavi so polne kašče žita, slanina in drugega.

— Tako je, kovač, in mi moramo to dobiti, naši žulji so to, sicer poginemo. Bog mi greh odpusti, a njegova volja ni, da bi nas ta tu davil in tlačil; pomagaj si sam pravi in Bog ti pomore. (Dalje prih.)

na duhu, kakoršni se le redko porajajo in pa tudi v tem, da je bil pokojni Strossmayer največji dobronik hrvatskega naroda ter da se s takimi dobroniki drugi narodi ne morejo ponašati.

Vladika Strossmayer je spisal svojo oporoko že pred desetimi leti. Oporoko je biskup zaključil s stavkom: "O sveta trojice jedini Bože smiluj se meni, smiluj se narodu moma!"

Posebno velika žalost vlada te dni v Zagrebu. Dame hodijo po mestu v črnih oblekah ali pa s črnimi znamenji.

Danes je zagrebško meščanstvo priredilo slovesni requiem. Prodajalnice so zaprte.

Iz Djakova javljajo, da je bilo po balzimiranju mrtvo truplo v popolnem škofskem ornatu položeno v dvojno krsto iz kovine ter izpostavljeno v veliki dvorani škofijske palače. Prve zadušnice za pokojnika je služil v ponedeljek v djakovski župni cerkvi Vseh svetih župnik Cepelić ob asistenci. Sredi cerkve je bil postavljen katafalk, odičen cveticami in svečami. Cerkev je bila natlačeno polna pobožnega naroda.

V imenu „Slovanske zveze“ na Dunaju in kluba katoliško-narodnih poslancev v deželni zboru kranjskem je odposlal dr. Šusterskič to-le brzojavko: „Kluba izražata svoje sožalje na smrti vzora v slovanskem patriotizmu, biskupa Strossmayerja, ki je bil v ponos slovensko-hrvatskemu narodu. Njegova jasna pojava ostane neizbrisna v spomin slovenskega naroda.“

Mladočeški klub je v posebni seji izrekel sožalje na smrti velikega patrijota. V ti seji je načelnik dr. Pacák izpregovoril te-le besede: Umril je eden največjih! Kar je bil on hrvatskemu narodu, to bo zabeleženo z zlatimi črkami v zgodovini. Kar je bil Slovonom, to je zapisano v srcu vsacega inteligentnega Slovana. Kar bi bil Avstriji... mogel biti... Ako bi se bilo slušalo njegove nasvete glede iskrenosti in pravičnosti nasproti Slovonom potem bi bilo, menim jaz, jasno v marsikateri glavi, kakove posledice mora imeti zgradba, postavljena proti Strossmayerjevemu in njegovim prijateljem nasvetom. Zdi se mi, da moram reči, da se obžaluje marsikje, da v odločilnem momentu niso sledili njegovim nasvetom.

Knez Nikola Črnogorski je poslal stolnemu kapitelju dijakovskemu nastopno sožaljo: Jako me je pretresla tužna vest o smrti vladike Strossmayerja, velikega človeka in svečenika, velikega Hrvata in Slovana, ki je bil ne samo dobronik, vodja in učitelj svojega naroda, ampak eden od najponosnejših sinov našega juga, čegar srce se ni presenetilo niti tedaj, ko se je sam Rim, ko so se vsi prvaki rimske cerkve na vatikanskem koncilju čudili njegovi zgovornosti čistemu jeziku Cicerona. Slava velikemu Jugoslavanu in Hrvatu, bratu Srbov, in tibi pokoj bodi duši dobrega prijatelja. — Nikola.

Poleg srbskega kralja in črnogorskega kneza je izrazil svoje sožalje kapitelju tudi avstrijski cesar, kar je zelo značilno z ozirom na znani dogodek v Belovaru, ko je cesar ob času velikih vojaških vaj in da vstreže željam oholih Madjarov, kateri mu delajo danes toliko preglavice, izrekel pokojnemu biskupu grajo zaradi znane brzojavke, katero je odposlal Strossmayer v Moskvo leta 1888.

V svoji oporoki je Strossmayer dolečil med drugim, da imajo v Strossmayerjevem deškem semenišču v Osjeku voditi pouk le dominikanci iz Dalmacije.

Društvo hrvatskih književnikov je sklenilo, da izda Strossmayerjev životopis v 10.000 izvodih. Čisti dohodek se uporabi za Strossmayerjev spomenik.

Biskup Strossmayer je po kanonični starosti drugi med vsem katoliškim episkopatom. Najstareji je mons. Daniel Murphy, nadškof Hobartski v Tasmaniji, ki je postal škof 16. decembra 1845.

Kakor poročajo iz Osjeka, je poveljnik tamkaj nastavljenega pešpolka št. 78, polkovnik Kunz, odredil, da se Strossmayerjevega pogreba udeleži deputacija polka. Castniški zbor položil je razun tega venec na krsto velikega škofa.

„Information“ piše: V Strossmayerju je izgubil hrvatski narod svojega

največega sinu. Hrvatska zgodovina ne pozna imena, ki bi bilo tako tesno sklopljeno s političnim in kulturnim razvojem Hrvatske, kakor je spojeno ime velikega biskupa. Od svojega prvega nastopa po padcu Bacha sem sledil je Strossmayer požrtvovalno vztrajnostjo trdno postavljenemu si cilju, ki pa mu ni bilo dano, da bi bil doživel popolno uresničenje istega. Strossmayer je bil najmarkantnejši zastopnik jugoslovanske misli, ki jej je ostal zvest do smrti. Njegovo stremljenje je šlo za tem, da bi hrvatski narod povzdignil kulturno in ga napravil politično samostojnega, da bi ga kakor kulturno razvit in svobodni narod pridružil veliki jugoslovanski narodni rodbini. Njegovo politično delovanje v tej smeri mu je izzvalo mnogo in nespravljalnih nasprotnikov ne le od zunaj, ampak tudi med velikim delom lastnega naroda, med pristaši Starčevića. Toda, tudi ti so priznavali plodonosno delovanje Strossmayerjevo na kulturnem polju. Jugoslovanska akademija, zagrebško vseučilišče itd. so večni spomeniki Strossmayerjevega delovanja. Leta 1873. se je Strossmayer odrekel političnega delovanja, ko je videl, da se hoče po reviziji nagodbe Hrvatski ugrabiti še zadnji ostanek nje samostojnosti. Potem se je posvečal izključno le kulturnim interesom svojega naroda. Doživel pa je zadoščenje, da je gledal, kako zadnja leta, na večer njegovega življenja, ista jugoslovanska ideja, za katero je delal in trpel, zopet pomlajena vstaja v njega narodu. Morda se izkaže kedaj, da je bil Strossmayer tudi kakor politik najbolji voditelj in svetovalec svojemu narodu.

V ponedeljki seji „Slovanske zveze“ se je tačasni predsednik dr. Ivčević v izbranih besedah spominjal pokojnega biskupa Strossmayerja kot „prvega Hrvata, dičnega biskupa, največjega dobronika hrvatskega naroda, iskrenega prijatelja Slovencev in Slovanom sploh“. Vsi navzoči člani so trikrat zaklicali: Slava njegovemu imenu! „Slovanska zveza“ in posebe hrvatski poslanci so brzojavno izrazili globoko sožalje djakovskemu stolnemu kapitelju. Klub je pri pogrebu zastopala deputacija. Praški župan dr. Srb je v ponedeljek „Slovanski zvezi“ brzojavno izrazil v imenu kraljeve Prage globoko sočutje ob izgubi „dike naroda hrvatskega. V imenu češkega kluba je brzojavil v Djakovo dr. Pacak: „Globoko sožalje Vam in vsemu hrvatskemu narodu ob izgubi najboljšega sina, vztrajnega bojovníka za pravice izraza klub čeških državnih poslancev. V srcu češkega naroda bo vedno živel spomin na moža, duhovnika, domoljuba in Slovana, katerega težnja bi, kakor kažejo sedanje razmere, v korist države nikdar ne smeli zavračati“. V imenu slovenskih katoliških narodnih državnih in deželnih poslancev je dr. Šusterskič brzojavil v Djakovo: „Slovenski katoliško-narodni državni in deželni poslanci iskreno žalujejo ob smrti slavnega kneza katoliške cerkve, vzora slovanskega rodoljuba, ki je bil ponos bratskega naroda hrvatskega. Prosvetljena podoba Josipa Juraja Strossmayerja ostane neizbrisna v spominu slovenskega naroda“.

Pogreb biskupa Strossmayerja, ki se je vršil včeraj popoldne, bil je impozanten ter veličasten. Udeležba bila je velikanska.

Aforizmi iz govorov Strossmayerjevih.

Prva naloga vsakega zavednega naroda je napredovati duševno.

Nobena krivica in nobeno obrekovanje ne škoduje človeku tako, kot prevelika in nezasluzna pohvala.

To je zrelost in izobrazba: vsakemu pustiti, naj izrazi in brani svoje prepričanje.

Umnost, zmernost in spravljivost, to so kreposti in sadovi politične zrelosti in spretnosti.

Otroci so predpogoj boljše bodočnosti narodove. Nikjer se denar ne obreštuje boljše, kot pri vzgoji otrok.

Najbolj škoduje narodovemu življenju, če ljudje varajo sami sebe in preceňujejo svoje moči.

Nikoli ne povprašujem, kakšno delo pospešuje blagor domovine. Vedno sem pripravljen nesti za sejavcem semena, da le seje.

Politični pregled.

Državni zbor.

V ponedeljek in torek razpravljala je poslanska zbornica o načrtu zakona, s katerim se predručajijo določbe glede vojaške

priprave v mirnem času. Dosedanje določbe se naslanjajo na ces. patent iz leta 1748. in regulativ iz dne 9. junija 1782. Določbe so toraj za današnje čase že zdavnaj zastarele.

Odkodnina za vojaško pripravo je odločno prenilka, dasi posamezne dežele, izvzemši Galicijo in Bukovino, same prispevajo. Tako je n. pr. l. 1899. vsa državna odkodnina za vojaško pripravo znašala 7 vinarjev od konja in kilometra. Država je plačala 726.339, dežele 722.009 kron.

Vse stroške za vojaško pripravo prevzame država in zviša odkodnino od konja pro kilometer dovprek na 23/3 vinarjev. Dočim je doslej voznik dobil od države za miljo, to je 7 1/2 kilometra in od dveh konj 90 vinarjev, dobi po novem zakonu povprek 3 krone 50 vinarjev. Ker je doslej z deželnim prispevkom znašala državna odkodnina ali plačilo k večjemu le 18 vinarjev za konja pro kilometer, bode v bodoče le nekoliko boljše. Poleg tega pa si dežele prihranijo nekaj stotisočakov.

Ta zakonski načrt bil je v vseh treh branjih sprejet.

Kriza na Ogrskem.

V ponedeljek vsprejel je cesar na Dunaju ministerskega predsednika grofa Tiszo v daljši avdijenci. Grof Tisza je prosil cesarja, naj bi ga definitivno odpustil, a cesar ni hotel uslišati Tiszove prošnje ter izrazil željo, naj bi Tisza še ostal na svojem mestu, kateri želji se je konečno Tisza tudi udal. Potemtakem ostane Tisza še na nedoločen čas na svojem mestu, in ni toraj pričakovati, da bi bila ogrska ministerska kriza tako hitro rešena.

Saški kralj na Dunaju.

Saški kralj pride dne 2. maja s posebnim vlakom na Dunaj obiskat cesarja ter ostane tam dva dni.

Grof Sternberg obsojen.

V torek je bil grof Sternberg na Penizkovo tožbo obsojen na 1000 K globe, ozir. 14 dni zapora. Sodnik je izjavil, da hodnik drž. zbora ni kraj, ki bi zahteval posebnega spoštovanja. Vsled tega je istega dne v drž. zboru interpeliral poslanec Sylvester.

Reforma ruske cerkvene uprave.

Arhimandrit peterburški, Mihael, je povedal uredniku „Birž. Vjedomosti“ mnogo zanimivih podrobnosti o reformi pravoslavne cerkvene uprave, ki je posledica odstopa Pobjedorosceva. Vprašanje o izpremenci cerkvene uprave v patriarhat je po mnenju arhimandritovem gotova stvar. Cerkev treba rešiti birokratiške uprave, in edino sredstvo zato je patriarhat, kjer naj svobodno volijo predstojnika pravoslavne cerkve. Tako se bo cerkev zamogla svobodno gibati in bo zadobila večjo avtoriteto in večjo moralčno moč. Ruska cerkev, ki je doslej služila zgolj državi, ni mogla razviti svojih lastnih sil.

60 milijonov lir za laško mornarico.

Italijansko mornariško ministerstvo bo v kratkem v soglasju s celim kabinetom objavilo načrt, kako preosnovati mornarico za slučaj vojske. „Messaggero“ poroča, da bodo zahtevali za izvedenje teh namer 60 milijonov lir.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Zbornica je v sredo nadaljevala debato o zakonski predlogi glede ločitve cerkve od države ter je sprejela prvi del člena, ki se glasi: republika jamči svobodo vesti.

Sultan bolan.

Listi poročajo, da je turški sultan še precej nevarno bolan. Govori se namreč, da je v preteklem tednu v enem dnevu trikrat omedlel. Poklicali so baje v Carigrad dunajske, pariške in berlinske zdravnike.

Balkan.

Kakor kaže vse, na Balkanu mürzsteške reforme ne bodo napravile reda in miru. Tega pa ne bodo napravile zaradi tega, ker ni misliti, da bi se kedaj izvršile. Zadnje dni so prinesli listi vest, da namerava avstrijski civilni agent pl. Müller odstopiti, ker je baje prepričan, da iz reform ne bode nič in ker je skoro gotovo, da po velikonočnih praznikih ustaja z vsjo silo izbruhne. Da ni tako domnevanje neutemeljeno, to dokazujejo vedni spopadi, ki se zadnji čas skoro vsak dan vrše med ustaškimi četami in med turškimi vojaki. Ustaši so jako dobro preskrbljeni s streljivom. Pri spopadih mečejo ustaši na turške vojake dinamične bombe.

Rusko-japonska vojska.

List „Handelsblad“ je prejel od svojega dopisnika v Bataviji nastopno brzojavko: Pri otokih Anambas se vrše boji. Podrobnosti manjkajo. Pet inozemskih vojnih ladij je navzočih na bojišču.

„Daily Telegraph“ poroča iz Sangaja: Zatrjuje se, da prihajajo po cesti iz Kirina proti Sančungu vedno nove ruske čete. General Linevič se hoče baje spustiti v bitko, predno prične deževna doba.

Tretjo baltiško eskadro so videli blizu Sokotre.

„Daily Mail“ poroča iz Singapore: Ruske bojne ladije, ki so v soboto plule mimo Singapore, je angleška pomorska in vojaška uprava označila za bojne ladije: „Imperator Aleksander III.“, „Borodino“, „Knjaz Surovov“, „Orel“, „Os-ljabja“, „Navarin“ in „Sisoj Veliki“. Temu nasproti poroča „Daily Telegraph“ iz Singapore, da je vzlje vsem nasprotnim poročilom v soboto pasiral Singapore le „Sisoj Veliki“. Pri eskadri ni bilo nobene bojne ladije tipa „Cesarevič“. Glasom iste brzojavke je dospela iz Penanga v Singapore angleška križarka „Thetis“ ter počaka tamkaj, kakor se sodi, na oddelek angleškega brodogoja, ki je odposlano iz Hongkonga. Brzojavka lista „Daily Mail“ iz Sangaja poroča: Ameriška vojna ladija „Visconsin“ s štirimi uničevalkami torpedov odpluje v najkrajšem času v Manilo.

„Daily Telegraph“ poroča iz Singapore: Mesto, kjer je videl semkaj do speli angleški križar „Sulldy“ pluti ruske vojne ladije v severozapadni smeri, se nahaja približno 65 milj vztočno od Singapore.

Iz Tokija so več listom sporočili, da se žele Japonci spustiti z ruskim brodogojem v odlično bitko. Japonske bojne ladije so na novo oborožene. Admiral Togo se utegne nahajati blizu Formoze oziroma blizu otokov Pescadores.

„Daily Mail“ je zvedel iz Labnana, da krožijo tamkaj govorice, da so videli večje brodogoje južno od otoka Borneo. V Labnana je usidran ameriški križar „Raleigh“ ter pričakuje protipovelja.

„Daily Mail“ poroča iz Soerabaje na Javi: Jahta, na kateri sta bila 2 častnika ter štiri ladije za premog, ki so dospele v Batavijo, so prinesle vest, ki se od drugih strani ne potrja, da se je vršila pomorska bitka, v kateri so Rusi napadli Japonce. Ti poslednji so baje izgubili štiri ladije.

List „Handelsblad“ poročal je v četrtek iz Batavije: Vest o boju pri otokih Anambas se ne potrjuje.

Ministerstvo vojne mornarice ni prejelo še nikakega potrdila o govorici, ki je bila v torek razširjena na newjorski borzi, češ, da so Rusi v pomorski bitki z Japonci ob obali Jave izgubili tri ladije.

„Lloyds“ je iz Singapore dospela nastopna pešaja: Parnik „Nubia“ poroča, da je dne 11. t. m. plul mimo ruskega brodogoja pod 8. stopinjo severne širine in 108. stop. 55 vztočne dolžine. Brodogoje je obstojalo iz 42 ladij in je vozilo z hitrostjo 8 do 10 vozalov v severno-vztočni smeri.

„Handelsblad“ je prejel od svojega dopisnika v Bataviji nastopno brzojavko: Dne 11. t. m. popoldne je bilo videti brodogoje obstoječe iz 45 ladij, ki je plulo pod 8. stop. 37' severne širine in 108. stop. 35' vztočne dolžine.

Japonsko brodogoje se vedno bolj umika in vabi Japonce za seboj. Pred koncem tedna ni pričakovati bitke, ki se skoro gotovo ne bo vršila prej, predno ne da rusko brodogoje Japoncem priložnosti, napasti jih pri Formozi. Vest, da baltiško brodogoje, ko je plulo mimo Singapore, ni bilo popolno in da je manjkalo nekaj ladij, ni bila resnična in je bila razširjena le z namenom, da premoti Toga.

Načelnik ameriške flote v vztočno-azijski postaji je sporočil pomorskemu uradu, da je odposlal križarja „Raleigh“ z nekoliko torpedovkami in uničevalkami torpedov na otok Palavan, da varuje ameriško nevtralnost. Izjavlja se, da se ne dovoli niti kaki ruski niti japonski vojni ladiji, da uporabi pristanišča na Filipinah kakor oporno točko za svoje operacije.

Glasom došlih brzojavk, se je rusko brodogoje usidrilo 10 milj severno-zapadno od otokov Anambas, na skrajni meji otočja. Nizozemska eskadra je baje prejela povelje, naj se poda tjakaj, da varuje nevtralnost.

Domače in razne novice.

Odlkovanje. — Voditelj ministertva za pravosodje je učitelja v kaznišnici v Kopru, Simona Vascotti in Marka Kristofiča, ad personam povzdignil v IX. činovni razred.

Osebnosti. — Nj. eksc. prevz. g. knez in škof lavatinski dr. M. Napotnik biva te dni v Rimu.

Premeščanja v politični službi. — Dosedanji voditelj okrajnega glavarstva v Pulju, namestništeni svetnik Conte Ivan Rossetti Scander, premeščen je k namestništvu v Trst. Na njegovo mesto pride dosedanji voditelj poreškega okrajnega glavarstva novoimenovani okrajni glavar baron Reinlein pl. Marienburg. Vodstvo poreškega okrajnega glavarstva prevzame višji okrajni komisar Oton Schneider.

Za „Šolski Dom“ so plačali mesečno za marec naslednji goriški podporniki in sicer: Leopold Bolko 10 K, Jakob Čebular 2 K, dr. Josip Dermastia 1 K, Ivan Drufovka 2 K, Fran Finžger 4 K, Anton Fon 2 K, Josip Fon 2 K, Miha Gabrijelčič 2 K, Anton Gvajz 2 K, Hedžet & Koritnik 2 K, Emil Kaučič 2 K, Fran Kaučič 2 K, Fran Kokole 2 K, Janez Kokošar (za 4 mesece) 8 K, Jernej Kopač 2 K, Anton Krušič 2 K, Josip Ličan 3 K, Ivan Mercina 3 K, Gustav Novak 2 K, dr. Anton Papež 2 K, dr. Fran Pavletič 5 K, Filip Pečenko 2 K, Ivan Pirjevec 2 K, Svitoslav Premrou 2 K, Fran Setničar 2 K, Fran Sivec 2 K, Ant. Šantel 5 K, Andrej Tabaj 2 K, Josip Zornik 2 K, Fran Žnidaršič (za tri mesece) 6 K, ter gospe in gospodične: Gizela Finžger 2 K, Irma Fon 1 K, Terezija Golja (do konca leta) 10 K, Štefaniya Havel 40 vin, Antonija Hrovatin 2 K, Karola Kaučič 2 K, Marija Kopač 5 K, Milka Klančič 1 K, Berta Pavletič 2 K, Milena Papež 1 K, Avgusta Šantel 1 K.

Dalje so plačali: Dr. Anton Gregorčič 20 K, otiških orgelj pošten register 1 K, za oglas dr. Vseznala iz Čepovana v košu „Prim. Lista“ kolek za 1 K. Upravništvo „Gorice“ je prejelo: Namesto vstopnine k dramatičnemu večeru ženske podružnice sv. Cirila in Metoda A. S. 3 K in V. K. 2 K; Benko Ivan, nadučitelj v Sovodnjah 2 K.

Srečna hvala vsem dobrotnikom in dobrotnicam!

Zahvala. — Iskrena zahvala vsem cenjenim rodoljubom, ki so se tako množično odzvali našim vabilom ter se udeležili „dramatičnega večera“ 9. aprila v „Trgovskem domu“. Nadalje vsem blagim gostom, ki so z obilno darežljivostjo pomogli v gmotnem oziru. V tej priliki so nam drage volje poslali, ker so bili zadržani ali drugače ovirani sledeči gg.: dr. H. Tuma mesto vstopnine 5 K; Makuc Josip, trgovec z vinom 2 K; Pečenko Anton, trgovec z vinom 2 K; Cottič Ivanka 2 K; A. bar. Winkler 6 K; A. Lokar, tovarnar v Mirnu 3 K; Neimenovan 4 K, Hribar 2 K; gospod Č. 2 K; avskultant M. Lavrenčič 1 K; dr. Treo 6 K; dr. Fr. Pavletič 10 K. — Tem in pa poštovovalnim gospicam in gospodom sotrudnikom, katerim izrekamo pristoječo zahvalo za obilen trud se nam je zahvaliti, da lahko javimo, da smo dobili vsega 592 K 93 v, stroškov 261 K 88 v. Čisti dohodek je 331 K 5 v, katerega polovico se odposlje vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda, polovico pa „Šolskemu domu“. — Odbor goriške podr. sv. Cirila in Metoda.

Za družbo sv. Cirila in Metoda prejelo upravništvo „Gorice“: Namesto venca na prerani grob blage in narodne gospe Poldi Kaučič na Razdrtem daruje Franjo 10 K.

Deželni šolski svet za Gorico-Gradiško. — V zadnji seji deželnega šolskega sveta so se razpravljale nastopne stvari: Stavili so se predlogi na c. kr. ministerstvo za bogočastje in nauk za spopolnjenje več učiteljskih mest na srednjih šolah. Rešile so se prošnje učencev srednjih šol in vadnic za opreščenje od šolnine. Dvorazrednica v Ajdovščini se razširi v trirazrednico. Prošnjo za renumeriranje veronauka na neki šolski ekspozituri so zavrnili kakor neopravičeno. Dalje je bilo rešenih še nekoliko drugih osebnih stvari, oddaja stipendijev učiteljskim za leto 1905.

je bila odobrena, in končno je bil neki dijak lokalno izključen iz državnega gimnazija.

V industrijalni svet na Dunaju imenovan je tuk. tovarnar, deželni poslanec ter predsednik zavoda za povspenjanje malih obrti g. Ernest Holzer.

Bakreni vitrijol in žveplo sta pri „Goriški zvezi“ že na razpolago članom „Centralne posojilnice“ in onih posojilnic po deželi, ki so združene pri „Goriški zvezi“. Oni, ki so že naročili, naj pridejo po blago, oni, ki pa še niso naročili, naj poskrbijo, da to store čim prej, da ne bo prekasno. Cena vitrijola je K 57 za 100 kg, žvepla pa K 19 za 100 kg. Kemična preiskava je dognala, da ima vitrijol 98,12% kemično čistega, kristalizovanega bakrenega sulfata, železa pa le 0,164%, žveplo pa ima 88% Chancela.

Šparglji. — V četrtek so prodali na tuk. trgu 4 kvintale špargljev. Srednja cena bila jim je 1,80 K kg. Včeraj prodali so 3 kvintale špargljev, kilogram po 1,40 K.

Pekovskega štrajka v Gorici je konec. Sicer pa je bil ta štrajk tako nedolžen, da bi meščani prav nič ne vedeli, ko bi o njem ne bili pisali listi.

Nevihta in toča. — April nori. V četrtek bil je predpoludne krasen pomladanski dan. Popoludne pa so se začeli zbirati oblaki, in okolo treh ur nastala je nevihta. Grmelo je in bliskalo, ter švigale so goste strele. Med dežjem padala je tudi toča, pa le malo časa.

Strelna udarila je v četrtek popoludne v novo hišo posestnika Ivana Bevilacqua v Maši ter jo je hudo poškodovala. Raznesla je streho, prevrtila na raznih krajih stene, razbila okna in vrata ter napravila nad 1000 kron škodo. Lastnik hiše je bil zavarovan.

Oddaja tobakarne v Gorici. — Tobakarna, nameščena v Gorici v Gosposki ulici št. 7, se odda potom javne konkurence. S tobakarno je združena tudi loterijska kolektura in prodaja kolkov. Varščina, ki jo imajo položiti ponudniki, iznaša 180 K. Ponudbe je doposlati do dne 29. aprila ob 10. uri predpoludne predstojniku finančnega višjega inšpektorata v Gorici.

Zahvala. — Povodom svojega odlikovanja za 40 letno zvesto službovanje dobil sem od vseh strani širne naše domovine in od drugod toliko iskrenih čestitk, da mi ni mogoče, kakor bi rad, dostojno zahvaliti se vsakemu posebe. Zato se zahvaljujem tem potom vsem mnogobrojnim znanem, milim tovarišem, in dragim mi prijateljem, ki so blagovolili spomniti se me o tej priliki, želeč jim vse dobro! Hvala lepa!

Sovodnje 12. aprila 1905.

Ivan Benko nadučitelj.

Izpred sodišča. — V četrtek obsojilo je tuk. sodišče na 4 mesečno ječo onega Rudolfa Merljaka iz Št. Petra, ki je 14. februarja t. l. zalučal iz ljubosumnosti s tako silo v obraz Norimbertu Klančiču kamen, da mu je izbil z njim 5 zobov. Merljak plačati mora Klančiču 500 K za izbite zobe.

Na 2 meseca težke ječe, poostrene z jednim postom vsaki mesec, je bil obsojen Filip Mrak iz Tribuš, ki je ukradel hlapcu g. Križnica iz Kanala 22 kron.

Filip Mrak je še-le 17 let star, ali popolnoma zanemarjen. Hodil ni nikdar v šolo, a vendar zna prilično brati in pisati. Navadil se je tega sam, ko je pasel ovce, ali žal, da se je navadil tudi krasti. 27-letni Josip Skodnik iz Levpe, ki je 26. novembra lanskega leta udaril z gorjačo po glavi Antona Leupuškega pred neko krčmo, ko je ta šel iz nje, da bi se s Škodnikom ne prepiral, in ga močno poškodoval, dobil je za to 4 mesece ječe ter je tudi obsojen, da plača Leupuškeku za prestane bolečine 220 K.

Iz Kobarida nam poročajo, da se je zopet pričelo delo v trnovskih klancih, t. j. na državni cesti med Kobaridom in Trnovem. Delo izvršuje država v lastni režiji. Voditelj dela je nadinženir Machnitsch v Gorici, kar se mora vsakemu čudno zdeti, ko se vendar nahaja tudi pri okrajnem glavarstvu v Tolmini stavbeni oddelek s c. kr. inženirjem na čelu in bi toraj po pameti navadnih ljudi

moral voditi to delo ta inženir, ki je le kake 3—4 ure oddaljen od dela, ne pa goriški, ki je oddaljen kakih 12 ur. Zato se pa dogaja, da dobe delavci svoje zaslužene dneve še-le po par mesecih, namreč še-le potem, ko se zljubi nadinženirju Machnitschu pregledati in odobriti odposlanemu dninske izkaze.

Čevljarški mojsterki tečaj v Mirnu. — Dne 1. maja t. l. se odprli v občinski novi dvorani mojsterki tečaj za čevljarje pod vodstvom g. I. Hulka, strokovnega učitelja za povspenjanje obrti pri c. k. trgovskem ministerstvu na Dunaju vsled posredovanja zavoda za povspenjanje male obrti v Gorici. Trajal bo do 4. junija t. l.

Ta pouk bo obsegal vse važne spretnosti čevljarškega rokodelstva, n. pr. jemanje mere, spoznavanje blaga in usnja, čevljarško strokovno risanje, prišivanje, izdelovanje nadplavov, krojenje s čevljarškimi stroji itd.

Udeležencev se mora prijaviti najmanj 20 a največ 40. Vsak čevljarški mojster ali pomočnik iz Mirna in okolice naj takoj prijavi svoj nastop županstvu v Mirnu.

Pouk je popolnoma brezplačen in po dosedanjih izkušnjah velezanimiv ter zelo važen za povzdigo čevljarške obrti. Vsled tega se prav toplo priporoča mirenskim mojstrom in čevljarškim pomočnikom, da se tega tečaja udeležijo, da praktično in teoretično popolnijo svoje znanje v tem rokodelstvu.

Imenovanje. — Predsednik tuk. okrožnega sodišča imenoval je g. Franceta Orel za jetniškega stražnika.

Spomenik pokojnemu Ivanu Nabergerju. — Odbor političnega društva „Edinost“ v Trstu je izdal te dni oklic, v katerem pozivlje rodoljube k denarnim doneskom za spomenik pokojnemu in za tržaške Slovence velezaslužnemu Ivanu Nabergerju, katerega so sklenili postaviti na Proseku.

Kongres slovanskih časnikarjev se bo vršil dne 14., 15. in 16. maja v Voloski-Opatiji po nastopnem vsporodu.

V nedeljo, dne 14. maja otvoritev kongresa, ob 12. uri popoldne ogled mesta, ob 1. uri popoldne banket, ki ga na čast udeležencem kongresa priredi občinski zastop v Voloski, popoldne obisk Opatije, zvečer v novem „Narodnem domu“ koncert, ki ga priredita „Dramatsko-glasbeno društvo“ v Voloski in pevsko-tamburaško društvo „Lovor“ v Opatiji, po koncertu bo ples.

V ponedeljek, dne 15. maja dopoludne nadaljevanje zborovanja, popoldne izlet na posebnem parniku „Hrvatsko-ogerskega parobrodne društva“ na Reko ob obali hrvatskega Primorja, izlasti se ogledajo bakarski zaliv, Crkvenica, Novi-Vinodol in Senj, zvečer povratek v Volosko.

V torek, dne 16. maja obisk Opatije, glavno zborovanje „Osrednje zveze slovanskih časnikarjev“.

Al. Czesany, urednik „Politike“ na Dunaju, je izposloval s pomočjo slovanskih poslancev za udeležence kongresa slovanskih časnikarjev v Voloski-Opatiji proste vozne listke na progah državne in južne železnice. Vsi oni časnikarji in književniki ki se nameravajo udeležiti kongresa, da naznanijo to odboru „Društva slovanskih književnikov in časnikarjev“ najkasneje do 14. t. m., da jim preskrbi vozne listke.

Sodne razmere v Istri. — Kakor smo svoječasnno poročali, bile so od porotnega sodišča v Rovinju štiri osebe obsojene na smrt. Danes naj dostavimo, da se je razprava vršila v italijanskem jeziku, katerega niso razumeli ne obsojenci in tudi priče ne. Pa tudi predsednik porotnega sodišča ni razumel jezika obtožencev, in istotako govorili so v italijanskem jeziku tudi zagovorniki. Za tolmača je bil neki sodar, ki ne pozna dobro ne italijanskega in ne hrvatskega jezika. Puljski list „Omnibus“, baveč se s to obravnavo, opravičeno vsklika ter piše: „Na ta način se je razprava, na kateri je šlo za življenje več ljudi, prelevila v grozno tragikomedijo, ki je v vseh dobromislelih najhuje užalila čut pravičnosti in človečnosti. To je očitna sramota za pravno državo, kakoršna hoče biti Avstrija. To je naravnost zločin

v justični upravi. In potem nam še govorijo o enakopravnosti, o človeških pravicah, o „barbarski Rusiji“ itd.

Vojaška imenovanja. — Cesar imenoval je nadvojvodo Friderika, ki je bil dosedaj poveljnik 5. armadnega voja, generalnim nadzornikom vojske. Poveljnik 10. armadnega kora v Premyslu, general topništva Galgozey, je zaradi slabega zdravlja to mesto zapustil, in pride nanje sedanji vojaški poveljnik v Zadru feldmaršallajtenant Horsetzky. Za vojaškega poveljnika v Zader pa pride feldmaršallajtenant Varesanin, o katerem se je svoječasnno pisalo, da postane dalmatinski namestnik. Upokojen je poveljnik 9. armadnega kora v Zagrebu fcm. Klobus O priliki upokojenja, podelil mu je cesar baronstvo. Upokojen je general konjenišva in poveljnik 6. armadnega kora Mertens, ki je dobil o ti priliki red železne krone I. razreda. Na njegovo mesto pride dosedanji poveljnik trdnjave Premysl fml. Pucherna. Poveljnikom 13. armadnega kora v Zagrebu je imenovan fml. grof Orsini Rosenberg. Poveljnikom 5. armadnega kora v Požunu je imenovan fml. bar. Steininger. Fml. Gartner pl. Romansbrück šel je v pokoj. Podeljen mu je pri ti priliki naslov generala topništva ter postal je tudi objednem tajni svetnik. V pokoj šel je tudi fml. Streicher, ki je bil o ti priliki odlikovan z Leopoldovim redom. Za poveljnika trdnjave Premysl je imenovan fml. Siedler. Divizionarji so postali, in sicer: pri 36. diviziji generalni major pl. Aufenberg; pri 19. diviziji gm. pl. Kummer; pri 17. diviziji gm. pl. Csarnady in pri 32. diviziji gm. pl. Ziegler.

Novi častniki pri deželni brambli. — Vojno ministerstvo je izdalo ukaz na častnike, s katerim jih poziva, naj se oglase za vstop v deželno brambo. Prevzetih bo v deželno brambo 15 stotnikov in 65 nadporočnikov.

„Družinskega prijatelja“ številka 7. ni mogla iziti v petek vsled tehničnih ovir pri stroju, izide pa v torek, dne 18. t. m. z lepo barvano sliko.

Izšla je VI. številka „Zore“, Glasila katoliško-narodnega dijaštva, ki obsega sledeče: Andrej Prehek: Slava „kritiku“! + Janez Urbas: Pismonoša Luka. Marijan: Pesem o sreči. B. Neču da budem „strogi“ katolik. M. O Maksimu Gorkem. Glasnik: Starešinam „Danice“. — Kršansko-socijalna ženska zveza v Ljubljani. — Slovensko kat. akad. društvo „Danica“. — Letošnji sestanek kat. narodnega dijaštva. Listek: slovenske slavnosti na Dunaju. — Akademična podružnica dr. sv. Cirila in Metoda v Gradcu. — Naše srednje šole. — Leonova družba na Dunaju. Poročilo podpornega društva za slov. visokošolce v Gradcu. — Za beneške Slovence. — Omladina. Na platnicah: „Bratsko“ društvo. — Opazka. — Listnica.

Izjava. *)

Jaz podpisani Alojzij Marc, krčmar v Sturiji hš. št. 26 prekličem s tem vse, kar sem v svoji gostilni govoril župniku Ivanu Kromar, kakor bi on pobiral od ljudi razne stvari, ki jih sliši, in jih nato v časnike deva. Izjavljam, da nisem imel nikakega najmanjšega vzroka in povoda, to trditi; obžalujem svoje besede in zahvalim župnika da je odstopil od tožbe.

V Sturiji, dne 14. marca 1905.

Alojzij Marc.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Razglas.

Drugi živinski semenj v Cerknem v tekočem letu je radi Velikonočnih praznikov dne 25. aprila t. j. sv. Marka dan.

Županstvo Cerkno,

dne 13. aprila 1905.

Za pomladni in letni čas
so došle krasne novosti - -
- - - raznovrstnega blaga.

Uzorci najnoveje izbere
se pošiljajo na zahtevo
brezplačno in franko.
Postrežba strogo po-
štvena. - Cene stalne.

„Krojaška zadruha“
v Gorici, v Gosposki ulici.

Izvesten okus kave dosežeta s preraseljem

Vydvore žitne kave

POKUSITE SI! Vzorci dragovoljno.
Pudina 5 kg. pošilja 4 K. 50 h. franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“

Trgovski inženir, lastnik podjetja, družba.

Vydruha ledarstva filar kave Praga-VIII

Jakob Miklus

mizar in
lesni trgovec

v Podgori, na voglu novega
železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški)
ter podružnica
za Soškim mostom pri Pevmi

Trguje tudi z **opeko**, ima ve-
liko zalogo vsakovrstnega trde-
ga in mehkega lesa domačega
in tujega, veliko zalogo pohiš-
ta, vinskih posod, stiskalnice itd.

Čudovitost!

325 kosov za 2 gld. 10 kr.

Krasna ura z lepo verižico, točna, z
2-letnim jamstvom; izborna Laterna Ma-
gica s 25 krasnimi slikami, zelo zabav-
na; 1 elegantna zaponka najnovejši fa-
con, 1 lepa kravata igla s simili-bri-
lantom, 1 prekrasni koljer iz orijental-
skih biserov, najmodernejši nakit za
dame s pat. zaklepom, 1 krasna usnjata
denarnica, 1 eleganten ustnik za smodke
z janterm, 1 garnitura najfinejših
Doble zlatih gumbov s pat. zaklepom za
srajce in zapetnike, 1 žepni nož iz ni-
klja, krasno toaletno ogledalo, belg. ste-
klo v zaklopici, 20 reči za pisalne po-
trebščine in 200 kosov raznih reči za
domačo rabo, 325 kosov z uro, katere
je sama toliko vredna, se dobi proti
poštnemu povzetju za 2 gld. 10 kr. od
zaloga S. Kohane, Krakovo št. 16.
Za nepristoje se denar vrne. Veliko
pohvalnih pisem.

Razpis službe.

Pri »prvi kranjski mizarski zadrugi v Št. Vidu pri Ljub-
ljani, registrovani zadrugi z omejeno zavezo«, je oddati služba

knjigovodje in poslovodje.

Zahteva se vsestransko zmožnost v trgovini in knjigovodstvu,
ter zmožnost slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bo de le na prosilce poštenega delavnega in trez-
nega značaja.

Prednost imajo prosilci, ki imajo tudi boljo strokovno
izobrazbo v mizarski obrti.

Primerno dobra plača po dogovoru.

Prošnje, podprte s spričevali dosedanjega službovanja, itd.
je vložiti pri »Zadružni zvezi« v Ljubljani do 30. aprila t. l.

Načelstvo.

Lekarna Cristofoletti,
v Gorici na Travniku.

Trskino (Stokfižvo) Jetrno olje

Izvirna steklenica tega olja naravno-rmene barve po K 1'40, bele barve K 2

Trskino železnato jetrno olje.
Raba tega olja je posebno priporoč-
ljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni
in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem.
S tem oljem se ozdravejo v kratkem
času in z gotovostjo vse kostno bolezni,
žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegie, preišče se vedno v mojem
kem. laboratoriju predno se napolni steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim čč.
odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijska pijača iz kine in železa
najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.
Ena steklenica stane lon 60 kr. vin.

MÈD
zajamčeno-pristen

seprodaja na drobno v svečarni
J. KOPAČ
Gorica, ulica Sv. Antona št. 7
po sledečih cenah:
Med izpihani pomladanski beli kg K 1'20
„ „ jesenski „ „ 1'20
„ v satju „ „ 1'—
„ cejen „ „ 1'—
„ za pitanje čebel „ „ 1'20
Na debelo po znanih cenah.

Ivan Kravos
priporoča svojo
sedlarsko delavnico
v Gorici
ulica Vetturini 3.

Pater E. Leitner,

provincijal in nadzdr.
v bolnišnici usmiljenih
bratov v Gradcu, je
in šefuporabja z naj-
boljšim uspehom proti
kataru v želodcu in v
črevesih, pa tudi proti
obolestim v jetrih

želočno tinkturo
Gabr. PICCOLI-ja,
dvornega založni-
ka Nj. Svetosti in
lekarja v Ljubljani.

Ena steklenica velja
20 vinarjev in se vna-
nja naročila izvršujejo
z obratno pošto.

„Centralna posojilnica“
registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. šte. 9.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:
na menico po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo pa po 5%
z $\frac{1}{8}$ % upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera
za hranilne vloge ostane nespremenjena.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga
pristnih belih in črnih vin
iz lastnih in drugih prizna-
nih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpo-
silja po železnici na vse kraje
avstro-ogerske monarhije vsod-
nih od 56 l naprej. Na zahtevo
posilja tudi uzorke.

Zaloga piva
Auerjevih dedičev
v Ljubljani,
in plzenjskega piva „pra-
zdnoj“ iz sloveče češke „Me-
šanske pivovarne“.

Zaloga ledu, katerega se od-
daja le na debelo od 100 kg. napej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Pozor!

Prva kranjska z vodno silno na turbino delujoča
tovarna stolov na paro
FRANCE ŠVIGELJ
na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, preč. duhovščini, imejteljem
in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavar-
narjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd.
natančno in trpešno izvršene
stole, fôtelje, gugalnike, naslonjače itd.
po kar najbolj niski ceni.

Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v na-
ravni boji imitirano. Največja izbira stolov, naslonjačev in gugalni-
kov iz trstenine. Na željo pošlje trdka najnovejše in obširne cenike
z nad 800 slikami, iz katerih se razvidi oblika blaga in cene, franko.
Imam tudi stole za krčmarje po 2 K vedno v zalogi.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice
SV. MARKA

so glasovite in nenad-
kriljive in se posebno
uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter
ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih
bolezni, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo nadiho, bolečine in
krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike
in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripa-
vosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih, preženejo mrzlico
in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti ma-
ternici in madroni in ne bi smele manjkati v nobeni hiši. Dobivajo se samo:
Mestna lekarna, Zagreb, zato naj se naročuje točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 95, tik cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se
ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko: 1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2
ducata 8 K, 3 ducate 11 K, 4 ducate 14 60 K, 5 ducate 17 K. — Imam na ti-
soče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena
nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popol-
noma ozdravili: Iv. Baretičič, učitelj; Janko Kisur, nadlogar; St. Borič, žup-
nik; Zofija Vukelič, šivilja itd. itd.

Mestna lekarna, Zagreb,
Ustanovljena l. 1360. Markov trg 95, poleg cerkve sv. Marka.